

5. Офіційний веб – портал «Судова влада в Україні» [Електронний ресурс] : Режим доступу: http://hra.court.gov.ua/sud2090/court_stat/ – Назва з екрана.

6. Закон України № 2343-ХІІ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 14.05.1992 р., в редакції від 01.01.2017 р.

7. Постанова Пленуму Верховного Суду України N 15 «Про судову практику в справах про банкрутство» від 18.12.2009 р.

Школик М.Я.

студентка,

Львівський державний університет внутрішніх справ

МЕДІАЦІЯ ЯК АЛЬТЕРНАТИВНА ФОРМА ВИРІШЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СПОРІВ

Практика свідчить, що традиційний спосіб врегулювання господарських спорів (судовий розгляд) нерідко не задовольняє сторін господарського спору. Натомість позасудова процедура врегулювання конфлікту набула частого застосування. Це, насамперед, зумовлено тривалістю судового розгляду, переважністю суддів та недосконалою судовою системою. Медіація ж є більш коректною та «цивілізованою» процедурою, яка, безумовно, виправдовує свою ефективність.

Термін «медіація» (від латинського «mediare» – бути посередником) визначається як переговори за участі нейтрального посередника (медіатора), добровільний і конфіденційний процес, в якому нейтральна третя сторона (медіатор) допомагає конфлікуючим сторонам досягти взаємоприйнятої угоди, як метод, за яким сторони управляють і володіють як самим процесом, так і його результатом – угодою, тобто нічого не вирішується без згоди сторін [1].

Звідси бачимо, що на відміну від судового розгляду, рішення приймають сторони самостійно, а не суддя як третя особа, і на основі власних інтересів, а не на основі норм законодавства (які часто не збігаються з інтересами конфлікуючих сторін).

Процес медіації організовує і регулює незалежний, нейтральний фахівець – медіатор, (за згодою сторін їх може бути кілька) який пропонує шляхи вирішення конфлікту. Основна мета медіатора (медіаторів), і медіації загалом, – пошук такого рішення, яке б врахувало реальні, глибинні інтереси та потреби сторін конфлікту.

Основні принципи медіації:

принцип добровільності – учасники можуть в будь-який час відмовитися від медіації або ж поновити її процес;

принцип рівноправності – учасники мають рівні права щодо прийняття рішень і ведення переговорів;

принцип конфіденційності – процес медіації не може бути розголошеним без попередньої згоди сторін.

Медіація як альтернатива судовому розгляду процедура вирішення спорів, економічно ефективна й доцільна, дає змогу знайти таке вирішення

спірною питання, що влаштує всі сторони конфлікту, не витрачаючи при цьому час на підготовку до розгляду й розгляд справи в суді та додаткові кошти на обслуговування численних судових процедур. Крім того, проведення процедури медіації в більшості випадків породжує в конфронтуючих сторонах відчуття задоволення від способу й результату вирішення конфлікту, забезпечивши конфіденційність шляхів його вирішення, запобігає виникненню подібних конфліктів у майбутньому вірогідність того, що прийняте рішення буде виконано заінтересованими особами [2, с. 134].

Суть медіації полягає в тому, що сторони конфлікту можуть за допомогою посередника провести переговори і досягти згоди, не звертаючись до суду. Медіація оминає складні судові процедури та може бути адаптована до будь-яких обставин. Її метою є обговорення та опрацювання складної ситуації, налаштування учасників спору на конструктивну взаємодію, причому посередник виступає арбітром, який допомагає віднайти порозуміння між сторонами та, обговоривши протиріччя, дійти компромісу. Посередники докладають усіх зусиль, аби переконатися, що учасники медіації вірно розуміють наслідки своїх рішень. Але вони не вказують, що треба робити. Тільки сторони самі можуть вирішити, як урегулювати ситуацію [3, с. 157].

На думку С. Ф. Демченко, головні відмінності між традиційним судовим розглядом і медіацією полягають у тому, що суддя вислуховує сторони і, ґрунтуючись на відповідних статтях закону, виносить рішення. Тоді як завдання медіатора набагато складніше: він має допомогти конфліктуючим сторонам самим знайти рішення спірного питання. Тож медіатор повинен мати ще й інші конкретні знання. Знати, як організувати процес розв'язання конфлікту так, щоб його сторони були залучені в процес абсолютно добровільного творчого пошуку такого рішення їх спору, яке задовольняло б обидві сторони і відкривало нові можливості їх подальшої взаємодії [4, с. 48].

На відміну від судового розгляду, який є суворо врегульованим, формалізованим та зосередженим на суті позову, медіація дає змогу гнучкого підходу до вирішення спору, урахування всіх аспектів спірної ситуації, незалежно від їх юридичного чи правового значення. Саме тому медіацію відносять до альтернативних методів вирішення спорів [5, с. 93].

Отже, підбиваючи підсумки, хотілося б зазначити, що медіація як альтернативна форма вирішення господарських спорів є одним із найбільш актуальних способів вирішення конфлікту, що являє собою структурований переговорний процес з метою досягнення сторонами консенсусу, а тому є перспективним інститутом врегулювання спорів.

Список використаних джерел:

1. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закону України від 18 березня 2004 р. / Відомості Верховної Ради України. – 2004. – No 29. – Ст. 367.
2. Васильчак С. В. Медіація як один із методів цивілізованого вирішення корпоративних конфліктів / С. В. Васильчак, Л. В. Кутас // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – No 20.14. – С. 133-137.

3. Лисенко О. М. Посередництво (медіація) як ефективна технологія розв'язання конфліктів за участю третьої сторони / О. М. Лисенко // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. – 1998. – № 4. – С. 154-158.

4. Демченко С. Ф. Медіація та додержання публічного порядку як складові функціонування модельних господарських судів / С. Ф. Демченко // Вісн. госп. судочин. – 2009. – № 5. – С. 48.

5. Мазаракі Н. Медіація в Україні: проблеми теорії та практики / Н. Мазаракі // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2016. – № 1. – С. 92–100.